

אויצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

ישיבת ברסלב לצעירים מצוינים

"משכן שלום"

בעיה"ק ירושלים

בנשיאות הרה"ח רבי שלום ארוש שליט"א

הודעה משמחת

הננו שמחים להודיע לציבור אנ"ש היקרים על

פתיחת ישיבה קטנה

לקראת חודש אלו הבעל"ט

עם טובי הרמזים והמשגיחים וצוות חינוכי מסור ומנוסה בדגש מיוחד על יחס חם ופרטני באופן אישי

בהדרגתו ובהכוונתו של

הרה"ג רבי בצלאל נהרי שליט"א

רב ומו"צ פעה"ק ירושלים וראש ישיבת 'אהבת משה'

אש"ל ותנאי פנימיה ברמה גבוהה ואיכותית

לפרטים והרשמה:

במשרדנו, טל. 02-5802177 או בפל' 28999-05731

בכבוד רב

הנהלת הישיבה

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחדש	סיון	ה"א	ה"ב	ליקוטי תפילות היומי	הדף
שבת	ט	מג:	נב	תקעה-תקעו	צט	סנהדרין
א	י	מד:	נג	תקעה-תקעה	ק	
ב	יא	מד:	נד	תקעט-תקפ	קא	
ג	יב	מה:	נה	תקפא-תקפב	קב	
ד	יג	מה:	נו	תקפג-תקפד	קג	
ה	יד	מו:	נז	תקפד-תקפו	קד	
ו	טו	מו:	נח	תקפו-תקפח	קה	

יום של הפצה

יג בסיון

להצלחת ר' אליהו בן גלינה

אוצרות
ברסלב

02-9950000

Tel. 1-718-8552121

י"ל ע"י
ת.ד. 50617 בית משם
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אחרי מתן - תורה מגיע עגל זהב!

מוצאי חג השבועות תקצ"ג, בעיר ברסלב. זה עתה הסתיימו שני ימי החג המופלאים במחיצת רבי נתן תלמידו הגדול של רבינו מוהר"ן זי"ע.

אותם ימי חג כונו בפי התלמידים "השבועות הגדול", זאת על שם האורחים הרבים שהתקבצו מכל עבר כדי לקבל תורה ועצה נכונה לעבודת השם מפני קדשו של מוהר"ן. ההתעוררות הנפלאה שהיתה בימי החג, עדיין ליהטה בנשמתם, ועתה הם עומדים להיפרד ממנו ולחזור לביתם.

"נו" - פונה אליהם רבי נתן - "אחרי שקיבלנו את התורה, צריכים להיזהר שלא לעשות שוב עגל, כמו שהיה במתן-תורה" - - -

מילים ספורות המכילות בקירבן תורה שלמה!

מעשה העגל לא היה מאורע חד פעמי; אין סיבה שזה לא יחזור על עצמו, אלא כך היא ההנהגה העליונה: מיד לאחר התעלות והתרוממות, מערימים ניסיונות קשים, וצפוייה סכנה רוחנית שיכולה למחוק את כל ההתעלות, אם לא גרוע מכך.

הטא העגל שעם ישראל נכשל בו אחרי ההתגלות העליונה שהיתה בהר סיני, הינה הוראת דרך לכל מצב של עליה; על האדם להישמר או ביותר שלא ליפול בפח!

שכן, מיד אחרי העליה מנסים את האדם במצב ירידה, של חושך עצום. אין זו רק העלמת האור והזרה למצב החושך שקדם לו, אלא משקל נגד מול האור שהתגלה.

אם בהר סיני זכו ישראל להתגלות של אמונה שלא היתה דוגמתה בעולם, כאשר באותו מעמד נשגב "פתח להם שבעה רקיעים, וכשם שקרע את העליונים כך קרע את התחתונים" (רש"י דברים ה, לה) - הרי ההסתרה שהגיעה אחר כך לא היתה סתם הסתרה, אלא חושך מעובה שהיה בכוחו להכשיל את ישראל בחטא עבודה זרה חמור ביותר, שהוא ההיפך הקוטבי לאמונה הקדושה.

מדוע כה מתעצם כוח הרע אחרי התגלות שכזו? כאן אנו עומדים על סוד מסודות הבריאה: הקב"ה ברא את העולם אך ורק בשביל האדם שניתנה לו בחירה, ובידו להחליט אם לעשות טוב או רע.

הקב"ה העדיף את עבודת האדם השפל על פני עבודת המלאכים והשרפים, רק מפני שהאדם הוא בעל בחירה!

בשל כך נודעה החשיבות הגדולה כל כך של עבודת האדם, כי לולא הבחירה, לא היה שום תכלית בבריאה כולה.

כיון שכך, לא יכול להיות מצב בעולם שבו הבחירה איננה שקולה, כאשר הטוב והרע הם בעלי כוחות שווים. ולכן לאחר שהופיע בעולם גילוי אור זה שביטל את הבחירה - מיד ניתן כוח לרע לבלבל את העולם בדמיונות שואו שיהיו משקל נגד לגילוי הנשגב הזה.

כך ניתן כוח ליצר הרע להתעות את עם ישראל בדמיון כוזב שכזה כמו עגל הזהב, עד כדי כך שהם האמינו בעגל על אף שראו אותות ומופתים נוראים שכאלו של יציאת מצרים, קריעת ים סוף ומתן תורה.

שכן חוק הבחירה מחייב, שמול הכוח העצום של הטוב, יקבל גם הרע כוח עצום, כדי שגם אז יוכלו בני האדם לבחור בין טוב לרע.

מציאות זו איננה עונש; הבחירה היא מתת-אלוקים שאותה העניק לנו ברוב טוב ורחמנותו, כך מלמדנו רבי נתן בתפילותיו: "ומרוב טובך האמת והנחמי אשר הפצת לגלות לבריוותך, נתת בנו את היצר הרע, כי דעתך שגבה מאד, וידעת אשר אי אפשר לגלות טובך לבריוותך כי אם על ידי שיהיה כח הבחירה לאדם על ידי שני היצרים שנתת בו - יצר טוב ויצר הרע. ולאשר טובך והשגת אמתתך עולה עד אין סוף, ואתה חפץ שנשיג אותך בתכלית מדרגה העליונה - על כן הגדלת והרבית בכחות היצר הרע, כמעט בלי שעור, ונתת לו כח להסית ולמנוע ולפתות" (ליקוטי תפילות ח"א, צב).

עובדת יסוד זו מלמדת אותנו דבר או שניים גם במלחמתנו התמידית להתקרב לקדושה:

כשאנו זוכים לפעמים למצב של עליה, ואחר כך נעלמת ההתעוררות - עלינו לזכור שאין זה מצב של ריחוק ועונש, לא ולא, זוהי הארת פנים מלמעלה: פתחו לפנינו מרכה זהב, העניקו לנו את הכח המופלא ביותר שקיים בבריאה וישיק בגללו עבודתנו חשובה ויקרה כל כך, יותר מעבודתם של מלאכים - את כוח הבחירה!

כשאנו במצב של ירידה אל לנו לשבת אז ולהתאבל על הימים הטובים שהיו ואינם; אסור לנו לחשוב שעתה נסתמו מעיינות הטוב; אדרבה, זוהי התכלית; עתה ורק עתה ניתן להרוויח באמת.

בנוסף לכך יש לזכור: ההארה הקודמת לא הלכה לאיבוד; היא מלווה אותנו גם במצב ההסתרה ונותנת לנו כוח להיאחז ברושם הטוב שעדיין נותר בנו מהתקופה המוארת, כדי שנוכל לחזור ולבחור בטוב.

כך בדיוק היה בעת מתן תורה, הרושם שנותר ממעמד הר סיני לא נעלם לגמרי מליבות בני ישראל, על אף שאחריה הגיעה עת הסתרה. הרושם של הקדושה נתן להם אז את הכוח לחזור בתשובה; וזה הנותן גם לנו כוח עד היום להתקיים בגבולות הקדושה.

עליו רק לחפש אחרי האור הגנו בתוך החושך ולהידבק בו. או אז אין קץ לרווחים המופלאים שנוכח בהם.

(עפ"י ליקוטי הלכות, ברה"ר ד, לג)

"החג לא עבר; הוא נכנס"

וקרובים אליו - פעמים שההרגל משתלט עלינו ואפרוריות השיגרה הופכת את עבודת ה' שלנו ל"מצוות אנשים מלומדה", כפי שזועק הנביא (ישעיהו כט); וכמו שחז"ל אומרים, שבתחילה עם הארץ מכבד את התלמיד חכם ככלי עשוי זהב, אבל אחרי שיצר עמו קשר קרוב, הוא מחשיב אותו ככלי חרס... תחושת הקירבה והשייכות מקהה את הרגשות. מצב זה מאפיל על קדושת המצוות, כך שהאדישות גוברת, והזור חלילה. מה עושים?

לשם כך ניתנו לנו שלושת הרגלים, כפי שאנחנו אומרים בתפילה: "אתה בחרתנו... וקידשתנו במצוותיך וקרבתנו לעבודתך... ותתן לנו מועדים לשמחה, הגים וזמנים לששון" - תפקידם של המועדים הוא, להכניס שמחה והתרגשות במצוות ובעבודת ה'.

המועדים הם הלב של השנה, כמו שמלמדנו האר"י הקדוש (פע"ח ש' מקראי קודש פ"ג). בלב זה מתרכזת כל השמחה של כל המצוות שקיימנו בכל השנה.

שהרי "פיקודי ה' ישרים משמחי לב" (תהילים יט); כל התורה והמצוות מלאים שמחה, זו מורגשת בעיקר בלב, כמו שכתוב "נתת שמחה בלב" (תהילים ד).

לכן, כשאנו מגיעים ללב של השנה, למועדים, פורצת השמחה הגנוזה במצוות - החוצה, כפי שאנחנו מצויים "ושמחת בחגך". זו אם כן מתנה נפלאה שאנחנו מקבלים בחג; שמחה והיות פנימית בקיום המצוות.

עבודתנו לאחר חלוף החג היא, להשתדל ולהתפלל ששמחה זו תשפיע על כל השנה.

עדיין הזדמנות לעשות זאת עכשיו.

מה בעצם קיבלנו בחג? וכיצד אפשר לנצל זאת לחיזוק בתורה ובמצוות במשך כל השנה?

אנחנו מצויים להידבק בקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב "ובו תדבק" (דברים י).

ה' הוא מקור השמחה והאושר הנצחי, ששופעים לכל הדבקים בו, כמו שכתוב "ואתם הדבקים בה' אלוקים חיים כולם חיים" (דברים ה).

אבל ה' הוא למעלה מכל השגה אנושית, כמו שכתוב ב"ג עיקרי האמונה: "לא ישיגוהו משיגי הגוף ואין לו שום דמיון כלל".

אם כן, כיצד אנחנו, קרוצי חומר, יכולים להשיג את הקדוש ברוך הוא ולהידבק בו? והרי זו מטרת הבריאה, כמו שכתוב בזהר (שמות מב ע"ב) שתכלית הבריאה הייתה "בגין דישתמודעון ליה" (= כדי שישנו אותו!).

בדיוק לשם כך ניתנו לנו התורה והמצוות, שמצמצמות את אורו האינסופי של הבורא, לתוך פעולות ועניינים שמוכנים לנו, כך שעל ידן אנחנו יכולים להידבק בקדוש ברוך הוא הנעלה מכל הבנה והשגה.

זהו כוונת המושג שמופיע בתיקוני זוהר' (תיקון ט): "שיעורא דאתון דאורייתא" (=הצמצום שבאותיות התורה). לאמור, שאותיות התורה הקדושה הן מעין 'פורמולות' שמכילות בקירוב שיעורים מוגבלים מאורו האינסופי של הבורא כביכול.

ברם, דווקא משום שהתורה הקדושה ומצוותיה מובנים

"השגות אלוקות אי אפשר להשיג כי אם על ידי צמצומים רבים... כמו המלמד כשרוצה להסביר שכל גדול להתלמיד, הוא צריך להלביש אותו... כדי שיוכל התלמיד להבין - בחנינת 'שיעורא דאתון דאורייתא' וכל מצווה יש לה אותיות ותיבות ועניינים שהם שיעורים וגבולים, ומצומצם בהם הכמתו יתברך שמו, וצריך להמשיך חיות לחכמה הזו..."

"ועיקר השמחה הוא מן המצוות; ועיקר השמחה היא בלב; והלב של כל השנה הם השלש רגלים; והשמחה של כל המצוות שעושין בכל השנה, הוא מתקבץ אל הלב, כמו שכתוב 'ושמחת בחגך'". (ליקוטי מוהר"ן ח"א ל)

האימרה שבכותרת השגורה בפי חסידים, מלמדת אותנו, שכל ההתרגשות וההתעלות שהיו לנו לקראת החג, ואשר הגיעו לשיאן בחג עצמו - אינן אמורות לחלוף באחת בצאת החג.

בחלוף החג יצאנו עם מטען רוחני נכבד, וכעת תפקידנו הוא לשמר אותו, להפנים את המסר של החג ולהוציא לפועל את כל הרגשות הטובות שהזונו בחג - בעבודת ה' שלנו במשך כל השנה.

הדברים אמורים בכל חג ומועד, והם נכונים שבעתיים בחג השבועות, שיששת הימים שאחריו הם 'ימי תשלומין', כאשר בזמן המקדש, מי שלא הספיק להביא את קרבנות החג בשבועות עצמו, היה יכול להביא אותם בימים הללו. זו הסיבה שרבים נוהגים שלא לומר תחנון בימים אלו.

ימים אלו הם אפוא המשך ברור לעבודה הרוחנית של החג, כך שגם מי שלא הספיק בחג עצמו לקבל את השפע הרוחני, יש לו

החסיד ר' עזריאל וייסלייב

מחסורם", הייתה תשובתו של רבי צבי פסח.

הלך האב, השכיר עצמו למלמד לילדיו של אחד מבעלי הבתים, ובדמי המלמדות פירנס את משפחת בנו.

אמרו, שבאותה תקופה ראה אותו בעל הבית ברכה מרובה וישועות נפלאות, בעטיו של המלמד' ששהה בביתו.

בזכות דביקותו בעצות הצדיק, שרד ר' עזריאל את אותן שנים נוראות ונותר שלם בנפשו ושלם ביראתו.

ר' עזריאל ואחיו ר' נפתלי, ניספו על קידוש ה', בשנות הזעם של מלחמת העולם השנייה. ה' יקום דמם.

גויים, שאין לדעת מה מסוכן יותר - שנאתם או שמא אהבתם...

אותה גזירה נוראה של גיוס יהודים לצבא, שעל המתקתה ודחייתה היילו רבינו ותלמידיו רבי נתן אין ספור דמע ודוי, היתה בימים ההם אימתו של כל אברך צעיר שיהדותו יקרה לו.

כשעמד מול המפקדים, מצאוהו כשיר לשרת בצבא ה'מולדת', והוא קיבל צו גיוס לתקופה בת חמש שנים, במחנה צבאי סמוך לעיירה ז'יטומיר.

בלב הולם ארו ר' עזריאל את תרמילו ובו הטלית והתפילין, מעט ספרים וציוד אישי - ויצא יחד עם מגויסים רבים, אל המחנה שבו אמור הוא לבלות את חמשת השנים הבאות.

ומה עושה חסיד ברסלב המצוי בין המוני נכרים? נושא עיניו וליבו השמימה ושופך תחינה לפני בוראו, לבל תיפגם קדושת יהדותו כהוא זה - - - מדובר היה במסירות נפש ויזימית על שמירת מצוות התורה.

בתקופת שירותו הצבאי, נולד לו בנו הבכור. ר' עזריאל נמלא דאגה לשלום זוגתו והתינוק, ובהזדמנות הראשונה שהתראה עם אביו, תינה לפניו את צערו: "מי ידאג להם ולפרנסתם?"

"הסר דאגה מלבך, אעשה כל שביכולתי למלא

בנו של החסיד המופלג רבי צבי פסח וייסלייב, שקירב מאות אנשים לדרך רבינו ועסק במסירות בהדפסת ספריו הקדושים יחד עם החסיד הנודע רבי ישראל קרדנר.

כאביו, דבק ר' עזריאל בדרכי רבינו הקדוש. בהגיעו לפרקו נשא לאשה את בת אחיו ר' יחיאל, מגדולי עובדי ה' באומן ומי שהיה חתנו של רבי נחמן מטרולטשין.

לאחר נישואיו, ביקש ר' עזריאל לישב בשלוה על התורה והעבודה, אלא שיום אחד עוצרת עגלת הדואר ליד ביתו, דוור לבוש מדים מזנק מתוכה כשידו מחזיקה במעטפה חתומה. הוא מסר אותה לתעודתה, והסתלק - - -

מפני הרגע הזה חשש ר' עזריאל במשך כל התקופה האחרונה;

על המעטפה התנוסס חותם השעווה המעוטר של הצבא הרוסי.

הוא פתח בידים רועדות את שולי הנייר, ועיניו ריצדו על פני השורות: "הנג קרוא בזאת, להתייצב בלשכת הגיוס המקומית, לשם בדיקת כושר שירותך בצבא".

פניו של ר' עזריאל חוורו, אותות בהלה נראו על פני זוגתו. רק עכשיו נישאו, וכבר יאלץ בעלה הטרי לעזוב את הבית ולשהות הרחק, בכפיפה אחת עם חיילים

קשייך גדולים משל חבריך?
גם כוחותיך גדולים יותר!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב מו)

הבטחת המהרש"א שהתקיימה

גם היא לעולמה. היתום הקטן גדל בביתו של רבי שמואל אליעזר, שהשיג עליו בעיני פקידה ולימדו תורה, אם כי איש לא ראה בו גדלות מיוחדת.

שנים רבות חלפו מאז, וכשהגיע שעת פטירתו של המהרש"א, הורה לפרנסי העיר למנות את בן טפוחיו לרב תחתיו.

מספר שבועות מיום התמנות הרב החדש שמו אנשי העיר לב למנהגו יוצא הדופן: הוא אינו משתתף בשום לוויה המתקיימת באוסטרו!

הם נאלצו להשלים עם עובדה זו, אך כשבאחד הימים נפטר אחד מגדולי הגבירים, וגם מהלווייתו נעדר הרב, לא יכולו ראשי הקהל להבליג יותר; הם שלחו שליח אל הרב לאמור: "באם אינכם מגיעים ללוויה - עליכם לוותר על משרת הרבנות!" כששמע הרב את דברי השליח, נענה: "אכן, אבוא להשתתף בלוויה".

המלווים צעדו עם המיטה, והנה רואים הם את רב העיר קרב ובא. הוא ניגש אל המיטה, העביר ידו מעליה, ולפתע אחזה תדהמה במלווים: לא גופת נפטר שכבה על המיטה, כי אם קורת עץ רחבה! --

"הבישו גם ראו, היאך נראים פני מתיכם הכשרים", נשא הרב קולו בתוכחה, "המזיקים חטפו את הנפטר שלכם, ואתם חפצים כי אבוא ללוותו?!"

הדיבור נעתק מפיות האנשים; מרוב בהלה נאלמה לשונם. תוך כדי כך, העביר הרב שוב את ידו על המיטה, ולהפתעתם נראתה שוב גופת הנפטר עליה, כבתחילה!

תושבי העיר לא יכולו שלא להיזכר במאורע הפלאי שהתרחש זמן קצר קודם לכן, לאחר פטירת המהרש"א, כשבמהלך לווייתו התיישב על מיטתו, החל מדפדף בספרו, והביא לשקיעת הכנסיה הטמאה, שבין כתליה המירו יהודים רבים את דתם --

או אז הבינו כי דבר אחד מדברי רבי שמואל אליעזר לא שב ריקם; אכן, גדול משכמו ומעלה הוא הרב החדש, וכוחו עצום, אלא שהיטיב להסתיר עצמו מעיני הבריות.

מנגידי העיר לא יכול היה להתחרות עמו. אולם אז שב העשיר והפתיע: "הנני מכבד בהנחת אבן הפינה את מורנו המרא דאתרא" --

לאחר שהסתיימה השמחה, פנה המהרש"א אל הגביר: "במה אגמול לך על נדיבות לבך? בקש כל אשר עם לבבך!"

אותות התרגשות ניכרו על פני העשיר, והוא נענה ללא היסוס: "חפץ אני שתבטיחו לי שאוכה בכך גדול בתורה כמזכר".

התכנס הרב בהרהוריו, וככלות שעה קלה, נשמע קולו: "בקשה גדולה שאלת. דע כי היא לא תוכל להתממש, אלא רק בתנאים אלו: לאחר שזוגתך תפקד בורע של קיימא, עליך להסתלק מן העולם". העשיר דרוך כולו לדברי המהרש"א, "ואחרי לידת בנכם, תפטר גם וזוגתך..."

אמונתו של העשיר בגדולת המהרש"א, היתה ללא סיג, והוא הכריז על אתר: "מסכים אנכי לתנאי!" אולם הרב טרם נתן לו את הבטחתו: "מה באשר להסכמת אשתך, מנין לך שתיאות לשלם על הילד במחיר חייה?"

לא התמהמה הגביר, רץ וסיפר לאשתו את דבר הרב, וגם היא, שצדקת היתה, נתנה את הסכמתה לתנאי. התפעל המהרש"א מגדולת נפשם והבטיחם: "עתידי אתם לזכות לבן גדול בתורה כמוני, ואני אגדלו ואלמדו תורה!"

דברי המהרש"א התקיימו אחד לאחד; לאחר שנפקדה האשה, שבק העשיר חיים, ולאחר לידתה את בנה נפטרה

בביקורו הידוע של רבינו הקדוש מוהר"ן ז"ע בעיר 'אוסטרו', סר אל בית החברה קדישא. פנקס עתיק שכן כבוד שם, שבכל דף מדפיו הופיע סיפור פלאי שהתחרח בעיר לדורותיה. רבינו עיין בתוכנו, ולשם כך שילשל כנהוג 'רענדל' (- מטבע מקומי) לקופת הקהילה, עבור קריאת כל דף.

בשובו מהמסע, סיפר לתלמידיו כמה מהמעשיות המופלאות שבפנקס; והרי אחת מהן.

תכונה נרגשת נראתה ברובע היהודי באוסטרו, שהעידה על מאורע חשוב המתקיים בעיר: חגיגת הנחת אבן הפינה לבית-הכנסת החדש!

זוהי זה בתחילת תקופת כהונתו של רבי שמואל אליעזר איידל'ס - המהרש"א, וראשי הקהל החליטו פה אחד להעניק לו את כיבוד הנחת האבן. אלא שלפתע נשמע קולו של אחד מעשירי העיר: "חבריי! הקשיבו לעצתי, הרי לשם השלמות בניית בית ה', דרוש הון עתק, מוטב אם כן, שתמכרו את הכיבוד למרבה במחיר!"

רחש-לחש עבר בין הפרנסים, וכעבור רגעים אחדים הכריעו כי הצדק עם הדובר. הגבאי פתח במכירה, ועשירי אוסטרו החלו מתחרים בנייהם על קניית הכיבוד. ופתאום התנשא שוב קולו של אותו עשיר: "הריני מנדב שק מלא בדינרי זהב!"

נשימת הכל נעתקה; מדובר היה בסכום אגדי, שאיש

השבוע לפני...

השבוע לפני 136 שנה

ה' בסיון שנת תרל"ד - "כי מציון תצא תורה"

באותה שנה הדפיסו החסידים שוב את הספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן'. הדפסה זו הייתה הרביעית במספר, וקדמו לה: המהדורה הראשונה, שהלקה הראשון נדפס בשנת תקס"ח, והלקה השני - בשנת תקע"א; המהדורה השנייה, שהדפיס מוהר"ת בביתו בשנת תקפ"א; והשלישית, שנדפסה בגליציה בשנת התק"צ.

מהדורת תרל"ד נדפסה בירושלים, תוך השקעה רבה בהידור הספר, הן מבחינת האיכות הפנימית, והן מבחינת החזות החיצונית. כך לדוגמה נדפס דף השער באותיות מוזהבות, ואילו בסוף הספר צורף 'לוח התיקון', שבו תוקנו טעויות רבות ונוספו קטעים שהיו חסרים עד כה.

בדף השער כתבו החסידים: "זה הספר הקדוש נדפס כבר, ואידי דחביבי אודי להו (= ועקב חביבותו אול מן השוק). על כן הדפסנו אותו כעת בתכלית היופי, פה עיר הקדוש ירושלים ת"ו, בשנת כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלם לפ"ק - ברפוס המשובח של הרב המדפיס המפורסם מוהר"ר ישראל ב"ק הי"ו".

על ההדפסה השגיח החסיד הגדול רבי אפרים וינברג, בנו של רבי נפתלי תלמיד רבינו, שגר בירושלים. בהוצאות ההדפסה נטלו חלק גם נגידי ברסלב בעיר טשעהרין, ביניהם: רבי אברהם פֶּער נכד רבינו, רבי אבא'ל ורבי פסח סולבסקי, ועוד רבים. במכתב מערב שבועות, מעדכן רבי אפרים את ידידיו שבהו"ל בהתקדמות העבודה: "ב"ה עד כה עורני, לגמור הספר הקדוש של אדמו"ר חלק ראשון - בשלמות; ואני שולח לכם בוגין (= גיליון) עם השער של התניני (= חלק ב של הספר), ואי"ה אחר יום טוב הבא עלינו לטובה, אשלח לכם בוגין מן התנינא".

בהמשך המכתב הוא פונה אליהם נרגשות: "אחי ורעי! מה אומר לכם, אשרינו! אשרינו שזכינו להאמין בה יתברך ובתורתו הקדושה, חמדה גנוזה שעשועים יום יום, וזכינו להאמין במושה עבדו וכלל הצדיקי אמת; ובפרט אשר ה' יתברך קרבנו לקבל התורה, שעל ידי זה אנו זוכים להנצל מהעקרבים הנושכים, שעל ידם אין יכולים לקבל עצת הצדיק האמת, שלומד אותנו התרי"ג עיטין דאורייתא (- על פי לקוטי מוהר"ן).

"ב"ה אשר אנחנו מאמינים בהצדיק האמת הקדוש, שגילה לנו מעט מקדושת התורה והעצות הקדושות, שהם פְּלֶה ורע אמת' (ירמיה ב, כא). הוא יאיר עינינו בתורתו וידבק לבנו באהבתו ויבראתו יתברך שמו, בכדי שנוכה לעשות איזה נחת רוח לה' יתברך, אשר בשביל זה באנו לעולם" (נחלי אמונת ד).

לחידודא

חידה מס' 53

על איזו חכמה אמר רבינו שהיא גדולה ויקרה מכל חכמות העולם?

הפתרון לחידה מספר 52

איך כינה רבינו הקדוש את שיר האקדמות?
- "שיר של חשק"
(חיי מוהר"ן, נסיעתו לא"י, קלח).

זכה בהגרלה לחידה מס' 51

שמעון כהן. אור שמת, בית שמש.
בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שאלה:

אינני מסתדר עם אבי שליט"א – ולא באשמתי – כך שאינני מכבדו כראוי. מה עלי לעשות?

תשובת הרב מיכאל גול:

לצערנו, רבים בדורנו נכשלים בולול בהורים, מחמת חוסר שלימותם של ההורים במידות וכו'. יש לזכור, שכיבוד הורים הוא אחד הדברים החשובים ביותר, והנכשל בכך עובר בעבירה חמורה. כמו למשל, המספר דבר מגונה שראה באביו - חוץ מאיסור לשון הרע שהוא עובר, הרי הוא ב"ארור".

לא בכדי כתוב בספר "סוד ושורש העבודה" שיש חיוב גדול ללמוד הלכות כיבוד אב ואם ולהיות בקי בהם. בספר "פלא יועץ" כתוב, "שאדם מוציא מעות על פתיחת ההיכל וכדומה שהם רק הכשר מצווה – ואם יכבד הוריו יקיים מצווה דאורייתא!"

לפיכך אין שום היתר להזעיק פנים כלפי הורה, גם אם אינו מתנהג כראוי לפי דעתנו. הגמרא (בבבבב לב ע"א) מספרת: "שאלו את רבי אליעזר: 'עד היכן כיבוד אב ואם? אמר להם: בכדי שיטול האב ארנקו ויזרקנו לים בפניו – ואינו מכלימו'; והרמב"ם פוסק כך להלכה: 'לא יכלים אותן (- את ההורים) ולא יצעק בפניהם ולא יכעוס כנגדם, אלא יקבל גזירת הכתוב וישתוק" (הלכות ממרים, ו.ו.).

עוד כותב הרמב"ם על כיבוד הורים: "אפילו יושב בראש הקהל, ובא אביו או אמו וקרעו בגדיו או הכהו וירקו בפניו" - התנהגות שהיא בוודאי למטה מכל ביקורת - "לא יכלים אותם, אלא ישתוק ויירא ויפחד ממלך מלכי המלכים שציווהו כך".

רבי נתן בליקוטי הלכות (כיבוד אב ואם ג, א) מבאר מדוע כה גדול וחשוב כיבוד ההורים עד כדי השוואת כבודם לכבודו של מקום:

לכל נשמה יש 'לבוש' 'שעל ידי לבושה זה כל עבודתו של האדם בזה העולם'. היינו, שכל המצוות והמעשים טובים תלויים בלבוש הזה, וכל המיניעות שאנו נתקלים בהן בעבודת ה' נובעות מ'הלבושים הצואים' כלומר מלבושנו הפגום.

את הלבוש הזה מקבל האדם מאביו ומאמו. ה' נתן את הנשמה והם נותנים את הלבוש לנשמה. הבגדים הצואים נוצרים גם על ידי עוונותיו וגם על ידי שאין נולדים בקדושה כראוי, כמו שכתוב: "הן בעוון חוללתי ובחטאי יחמתני אמי".

אלה שקיבלו בגדים צואים כאלה זקוקים ל'יגיעות רבות כדי להפשיט מהם הבגדים הצואים שהלבישו" - כותב רבינו (ליקוטי מוה"ר ח"א ד).

וכך מבאר זאת רבי נתן: כידוע, בגדים הם בבחינת כבוד, כמו שקרא רבי יוחנן ל'בגדיו מ'כבודותא'. על ידי שאדם מכבד את זולתו, הוא עצמו נעשה מוכבד, כנאמר: "איזהו מוכבד - המכבד את הבריות" (אבות, ד. א.). כלומר, הוא מקבל לבוש מוכבד לנשמתו.

לכן מוטלת חובה יתירה על האדם לכבד את אביו ואמו, מאחר ולבוש נשמתו יונק את חיותו באופן קבוע מהוריו. כשאדם מכבד את הוריו, הוא יוכה להפשיט את הבגדים הצואים מעל נשמתו וללבוש בגדים נקיים, ועל ידי זה מתבטלות כל המיניעות שברכבו לעבודת ה'.

זאת ועוד, לפי דברי רבי נתן יוצא, שכלל שהוריו של אדם פחותים יותר, וקיבל מהם בגדים צואים יותר - מוטל עליו יותר לכבדם, כי על ידי זה יוכה להפשיט את הבגדים הצואים מעליו ולכבול את כל המיניעות, כמו שכותב רבינו: "על ידי שמפשיטין ומשליכין מעליהם הבגדים הצואים - נתבטלים כל המיניעות והמסכים המבדילים בינם לבין הקדושה" (ליקוטי שם).

"עבדת הקדש עליהם פקתה ישאו" (במדבר ז, ט)

"אין ישאו אלא לשון שירה, שנאמר 'שאו זמרה ותנו תוף'" (ערכין יא ע"א)

על ידי נגינה אדם מביע את רגשותיו הפנימיים הרבה יותר ממה שהוא יכול להביע במילים.

כך שכאשר הוא משמיע ניגון, אפשר להרגיש אם קיבל עליו עול תורה, אם לא; ניגון שבוקע מלב טהור, מעורר בשומעים השתוקקות וכיסופים אל הקדושה, ולהיפך - להיפך.

דבר זה מרומו בפסוק: "עבודת הקודש עליהם בכתה ישאו".

הפסוק עוסק לכאורה בתפקיד הלוויים לשאת את כלי המקדש, ואילו חז"ל קבעו שהוא עוסק בשירת הלוויים במקדש.

הסיבה לדבר היא, שקדושת הנגינה תלויה בכך שהאדם מקבל ו'נושא' עליו את עול התורה. לכן קשרו חז"ל בין השירה ל'נישיאה'.

(עפ"י ליקוטי מוה"ר ח"ב לא)

"איש איש כי תשטה אשתו" (שם, ה, יב)

"אין אדם עובר עבירה, אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות" (רש"י)

נתנית צדקה היא סגולה להינצל מעבירות.

שכן, חז"ל אמרו: "כל המרחם על הבריות - מרחמים עליו מן השמים" (שבת קנא ע"ב).

עוד אמרו חז"ל: "מי שאין בו דעה - אסור לרחם עליו" (ברכות לג ע"א). לפיכך, מי שרוצים לרחם עליו מן השמים - נותנים לו דעת, וכאשר נכנסת בו דעת - הוא ניצול מעבירות.

שהרי "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות".

כך יוצא שעל ידי הצדקה ניצול אדם מעבירות.

(עפ"י ליקוטי מוה"ר ח"א קמז)

דורצדיקים
החידוש ע"י נאמן

חוויה עם נשמה

ההרשמה למגוון מסלולי הקיץ של דרך צדיקים בעיצומה. התקשרו עכשיו!

תשלום: רח"ב בית ישראל בני ברק: רח"ב רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522
24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהזדקקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה. לרווח ופרנסה. לרפואה ולמקסה לילד. לנחת ושמחת חיים

המפייצים						
<p>הר"ר ישראל אשר בלי הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר עזרא חיים רוונטל הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר מצוה לבנו משה אריה י'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תלמיד שיעור ג' דשיבת ברסלב ב"ב</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"י אחיו האשה הצדקנית מרת עטל ליה בת הגהצ' ר בנימי יחשע זצ"ל נלב"ע י"א סיון תשכ"א ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>משפחת גולובסקי הי"ל</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"י אחים האשה הצדקנית מרת עטל ליה בת הגהצ' ר בנימי יחשע זצ"ל נלב"ע י"א סיון תשכ"א ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>הר"ר בנימין אפרים ברוסקי הי"ל</p> <p>הר"ר יוסף שלמה ברוסקי הי"ל</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לע"י אביהם הר"ר יצחק גרושין ב"ר יעקב זאב הכהן ברוסקי זצ"ל נלב"ע י"א סיון תשס"ה ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>הר"ר יעקב לייב שפירא הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסיו הבן שמואל הי"ל</p> <p>ומחותנו הר"ר נתנן שפירא הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתי'</p>	<p>הר"ר אליהו נחום</p> <p>ב"ר פנחס פרנקל הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נישואי הבן מנחם מרדכי הי"ל</p> <p>ומחותנו הר"ר יצחק נפתלי הי"ל</p> <p>היילפרין הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נישואי הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>
<p>הר"ר צבי אריה לנגר הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר אברהם יחשע גוטמן הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר יצחק זמיר ריטר הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הנכד שיחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר נפתלי יאקבאוויטש הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"י אחיו הר"ר משה יצחק גרושין ב"ר אברהם יהודה יאקבאוויטש זצ"ל נלב"ע י"א סיון תשס"ז ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>הר"ר נתן הרש הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הבר מצוה לבנו דוד יצחק נ"ל</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר ישעיהו שפיגל הי"ל</p> <p>הר"ר ישראל בנימין נהרי הי"ל</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הנישואין של אחיו/ידידו הר"ר יקותיאל מרדכי שפיגל הי"ל</p>	<p>להצלחה ברוחניות ובגשמיות</p> <p>נתן בן רבקה</p> <p>נתרם והופץ 2000 גליונות</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו להתברך בכל מיני דמיטב</p>